

Opracował:

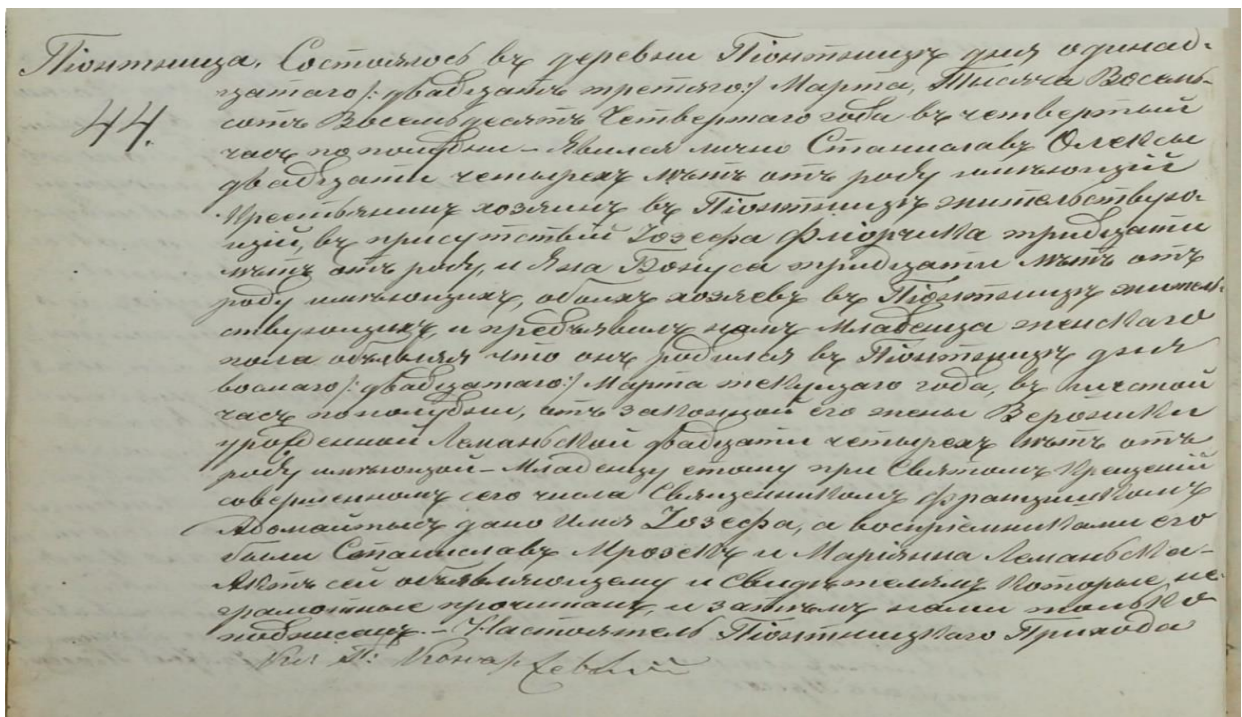
Tadeusz Trepanowski (Łomżyńskie Towarzystwo Naukowe im. Wagów)

email: t.trepanowski@interia.pl

Józefa Oleksy z Piątnicy koło Łomży – biogram łomżyńskiej emigrantki

Józefa Oleksy urodziła się 20 marca 1884 r. we wsi Piątnica, położonej na obrzeżach Łomży. Rodzicami jej byli Stanisław Oleksy i Weronika z domu Lemańska. Akt urodzenia i chrztu sporządzony został w języku rosyjskim, ponieważ Polska w okresie rozbiorów nie istniała na mapie Europy, a wschodnia jej część pozostawała pod zaborem rosyjski.

Akt urodzenia i chrztu Józefy Oleksy nr 44/ 1884 r.¹

Tłumaczenie aktu:

Piątnica Nr. 44 Działo się we wsi Piątnica dnia jedenastego/dwudziestego trzeciego marca tysiąc osiemset osiemdziesiątego czwartego roku o godzinie czwartej po południu. Stawił się osobiście Stanisław Oleksy lat dwadzieścia cztery mający, gospodarz w Piątnicy mieszkający, w obecności Józefa Florczyka, trzydzieści lat mającego i Jana Bonusa lat trzydzieści obu w Piątnicy mieszkających i okazali nam dziecię płci żeńskiej, oświadczając, że urodziło się ono w Piątnicy dnia ósmego/dwudziestego marca bieżącego roku o godzinie szóstej po południu z jego prawowitej żony Weroniki z Lemańskich lat dwadzieścia cztery mającej. Dziecięciu temu na chrzcie świętym odbytym w dniu dzisiejszym, nadano imię Józefa, a rodzicami chrzestnymi jego byli Stanisław Mrozek i Marianna Lemańska. Akt ten stawiającemu i świadkom niepiśmiennym przeczytano i przez Nas tylko podpisano.

Proboszcz Piątnickiej Parafii

Ks. P. Konarzewski

Józefa Oleksy miała pięcioro młodszego rodzeństwa, z którego troje zmarło w wieku niemowlęcym, a dwoje dożyło wieku 40 i 81 lat. Matka Józefy, Weronika Oleksy zmarła w Piątnicy 15 marca 1898 r., przeżywszy 40 lat. Po jej śmierci Stanisław Oleksy ożenił się ponownie z 25-letnią Józefą z Bałazych. Z tego związku na świat przyszły kolejne dzieci.

¹ Akt urodzenia i chrztu nr. 44/ 1884. Miejsce przechowywania ksiąg metrykalnych: Archiwum Diecezjalne w Łomży, 18-400 Łomża, ul. Sadowa 3.

Rodzeństwo Józefy:

1. **Józef Oleksy** – urodzony 9 kwietnia 1887 r. w Piątnicy. Zmarł w Czarnocinie w 1968 r. Żył 81 lat.
2. **Teodor Oleksy** – urodzony 20 kwietnia 1890 r. w Piątnicy. Zmarł 23 grudnia 1930 r. w St. Louis, Missouri. Żył 40 lat. Przyczyną śmierci był ropień okołomigdałkowy.
3. **Franciszek Oleksy** – urodzony 10 lutego 1893 r. w Piątnicy. Zmarł 25 kwietnia 1893 r. w Piątnicy w wieku niemowlęcym.
4. **Kazimierz Oleksy** – urodzony 25 kwietnia 1894 r. w Piątnicy. Zmarł 31 sierpnia 1894 r. w Piątnicy w wieku niemowlęcym.
5. **Władysław Oleksy** – urodzony 19 czerwca 1897 r. w Piątnicy. Zmarł 11 września 1897 r. w Piątnicy w wieku niemowlęcym.

Rodzeństwo przyrodnie:

6. **Agnieszka Oleksy** – urodzona 21 stycznia 1901 r. w Piątnicy.
7. **Anna Oleksy** – urodzona 15 sierpnia 1902 r. w Piątnicy.
8. **Franciszek Oleksy** – urodzony w 1906 r. Zmarł w 1979 r. Żył 73 lata.
9. **Antoni Wincenty Oleksy** – urodzony 8 stycznia 1910 r. w Piątnicy.
10. **Jadwiga Oleksy** – urodzona 10 września 1918 r. w Piątnicy.

Emigracja:

Józefa wyemigrowała do Stanów Zjednoczonych w 1906 r. w wieku 22 lat. Nie odnalazłem listy pasażerskiej, z której można by odczytać dokładne dane wyjazdowe. Podczas wpisywania nazwisk na listę, a później w trakcie indeksacji dokumentów, nazwisko Józefy prawdopodobnie zniekształcano i zapisywano w sposób utrudniający odnalezienie go wśród innych pasażerów. „Oleksi”, „Oleny”, „Aleksi” to tylko kilka form zapisu nazwiska, a kto wie, w jaki jeszcze inny sposób mogło zostać zapisane. Stąd trudność z odnalezieniem Józefy na liście pasażerskiej. Podany wyżej rok przybycia wynika z informacji zawartych w arkuszu spisu ludności Stanów Zjednoczonych przeprowadzonego w 1930 r.

Za ocean wyemigrowali również dwaj bracia Józefy:

Józef Oleksy – ur. 9 kwietnia 1887 r. w Piątnicy – wyemigrował do USA w 1907 r.;

Teodor Oleksy – ur. 20 kwietnia 1890 r. w Piątnicy – wyemigrował 14 grudnia 1909 r. i zamieszkał w St. Louis w stanie Missouri², pod adresem 1522 18th Street.

² Stan Missouri leżący w regionie Midwest, na wschodnim skraju Wielkich Równin, graniczy z ośmioma innymi stanami: Iową na północy, Illinois na wschodzie, Tennessee i Kentucky na południowym wschodzie, Arkansas na południu, Oklahomą na południowym zachodzie, Kansas na zachodzie oraz Nebraską na północnym zachodzie.

Do Stanów Zjednoczonych wyjechały również inne osoby noszące nazwisko Oleksy, być może spokrewnione z Józefą, gdyż urodziły się w miejscowościach położonych nieopodal Piątnicy. Byli to:

Józef Oleksy – urodzony 19 marca 1896 r. w Elźbiecinie – przybył do USA 19 maja 1913 r. (osiedlił się w New Britain);

Franciszek Oleksy urodzony w Drozdowie 13 stycznia 1893 r. – przybył do USA 15 marca 1911 r. i osiedlił się w Hamtramck, Detroit w stanie Michigan.

Franciszek Oleksy i Leokadia Morawska - 1927 r.

Z lewej Franciszek Oleksy z żoną Leokadią Murawską – jeden z przyrodnych braci Józefy.
Po prawej Józef Oleksy z żoną Frances A. Czeźnicką

Małżeństwo:

Dnia 9 sierpnia 1910 r. w kościele katolickim św. Kazimierza w Saint Louis w stanie Missouri, Józefa poślubiła **Mateusza Karwowskiego** urodzonego 24 września 1888 r. we wsi Brzózki, Lachowo³, powiat Kolno, syna Franciszka Karwowskiego i Barbary Świdorskiej mieszkającego pod adresem 1326 N. 8th Street, St. Louis, Missouri.

Solidną podstawę gospodarki Missouri stanowi rolnictwo, a około dwie trzecie gruntów jest wykorzystywanych w celach rolniczych. Stolicą stanu jest Jefferson City, największym miastem Kansas City, a największym obszarem metropolitalnym Saint Louis (2,8 mln mieszk.) Podczas Wielkiej Migracji tysiące Afroamerykanów przeniosło się do St. Louis w okresie między I a II wojną światową. Do 1940 r. w mieście St. Louis mieszkało ponad 800 000 ludzi.

³ Brzózki – wieś w Polsce położona w województwie podlaskim, w powiecie kolneńskim, w gminie Kolno. W okresie międzywojennym stacjonowała tu placówka Straży Celnej „Brzózki”. W latach 1975–1998

484

STATE OF MISSOURI, } ss.
CITY OF ST. LOUIS.

No. 158846

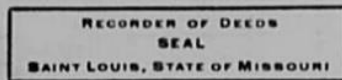
THIS LICENSE authorizes any Judge of a Court of Record, Justice of the Peace, or Licensed or Ordained Preacher of the Gospel, who is a citizen of the United States, to solemnize marriage between

Mr. *Mathew Karwowski*
of *St Louis* State of *Mo.* who is *over* the age of
twenty-one years, and
Miss *Josephine Alexi*
of *St Louis* State of *Mo.* who is *over* the age of
eighteen years.

WITNESS my hand as Recorder with the seal of office hereto affixed at my office in the

City of St. Louis, this *27th* day of *July* 19*10*

COPY OF SEAL

Chas. J. Joly
RECORDER.
G. A. Ruedi
MARRIAGE LICENSE CLERK.

STATE OF MISSOURI, } ss.
CITY OF ST. LOUIS.

This is to certify, that the undersigned, a *Roman Catholic Priest*
did, at *St Louis* in the State of Missouri, on the *9th* day of
August 19*10*, unite in marriage the above named persons.

J. J. Pudlowski
1621 N. 8th Str St. Louis

Filed for record this *6th* day of *September* 19*10*

Chas. J. Joly
Recorder.

Akt małżeństwa zawartego przez Józefą Oleksy z Mateuszem Karwowskim⁴

miejsowość administracyjnie należała do województwa łomżyńskiego. Wierni kościoła rzymskokatolickiego należą do parafii Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny w Lachowie.

⁴ <https://www.familysearch.org/ark:/61903/1:1:6D18-CVF6>

<https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3QS7-898M-YNP1?view=index&personArk=%2Fark%3A%2F61903%2F1%3A1%3A6D18-CVF6&action=view>

SACRAMENTAL MARRIAGE RECORD FOR MARRIAGE OF MATTHEW KARWOWSKI AND
JOSEPHINE OLEKSY
AUGUST 9, 1910 AT ST. CASIMIR, 8TH AND MULLANPHY STREETS, ST. LOUIS,
MISSOURI

Karwowski + Oleksy	1910 Aug. 9	Ego infrascriptus <i>fratrem</i> 3 denuntiationibus et mutuo contrahentium consensu habito, per verba de presenti matrimonio conjunxi <i>Matthaeum Karwowski</i> ex loco Filiam <i>Francisci + Barbarae Swiderska</i> et <i>Josepham Oleksy</i> ex loco Filiam <i>Stanislawi + Bronislawe Lemaiska</i> Presentibus testibus <i>Josepho Oleksy + Ando-</i> <i>nna Szabonska</i> <i>J. J. Pudlowski</i>	Parochi etc 16 Nov. 1910
--------------------------	-------------------	---	-----------------------------

DATED JANUARY 27, 2004

Helen R. Hollibur
ASSISTANT ARCHIVIST

Odpis aktu małżeństwa zawartego przez Józefę Oleksy z Mateuszem Karwowskim

Fotografia ślubna Józefy i Mateusza. **Józefa Oleksy w środku** (z welonem na głowie) w toczeniu druheń i družbantów, którymi są bracia Józefy. Z lewej **Józef Oleksy**, a za nim **Frances Czeźnicka** i po prawej **Teodor Oleksy**, a za nim **Anna Jankowska**, w środku **Mateusz Karwowski**.

Mateusz Karwowski przybył do USA 5 maja 1907 r. Podróżował w towarzystwie 30-letniego Adama Jakubowskiego, który prawdopodobnie był z nim spokrewniony. Obaj zapisani zostali jako mieszkańcy wsi Brzózki położonej koło Lachowa. Odprawę emigracyjną przeszedł na Ellis Island w Nowym Jorku, a docelowo zamieszkał w Saint Louis w stanie Missouri.

Dzieci Józefy i Mateusza Karwowskich:

Józefa i Mateusz Karwowscy mieli dziesięcioro dzieci.

(Uwaga: pisownia nazwiska Karwowski, w dokumentach amerykańskich uległa zmianie i przybrała postać **Karwoski**):

- **John Józef Karwoski** urodził się 1 kwietnia 1908 r. w St. Louis, Missouri (dwa lata przed ślubem Józefy i Mateusza). Nie wiadomo, czy był synem Mateusza, czy został przez niego usynowiony. Zmarł w 1952 r.
- **Sophie Veronica Karwoski** urodziła się 31 stycznia 1911 r. w Leadwood, Missouri. Zmarła w 2007 r.
- **Stanley Stephen Karwoski** urodził się 29 lipca 1912 r. w Leadwood, Missouri. Zmarł w 2001 r.
- **Antoinette Dolores Karwoski** urodził się 10 maja 1914 r. w stanie Missouri. Zmarła w 1980 r.
- **Frank Joseph Karwoski** urodził się 19 lipca 1916 r. w Leadwood, St. Francois, Missouri. Zmarł w 1995 r.
- **Henry Joseph Karwoski** urodził się 24 Marca 1918 r. w Scranton, Pennsylvania. Zmarł w 1991 r.
- **Henrietta Mary Ann Karwoski** urodziła się 4 listopada 1919 r. w Scranton, Pennsylvania. Zmarła w 2002 r.
- **Josephine Anna Theresa Karwoski** urodziła się 24 maja 1922 r. w Scranton, Lackawanna, Pennsylvania. Zmarła w 2004 r.
- **Chester (Czesław) Karwoski** urodził się 26 października 1924 r. w East St. Louis, w stanie Illinois.
- **Genevieve (Genowefa) Joan Karwoski** urodziła się 1 sierpnia 1927 r. w East St. Louis, w stanie Illinois.

Miejsce zamieszkania:

W 1930 r. Karwoscy mieszkali w East St. Louis, St Clair, w stanie Illinois.

Rodzina składała się z następujących osób:

1. Josephine Karwoski – matka lat 46, miejsce urodzenia: Polska.
2. Mathew (Mateusz) Karwoski – ojciec (głowa domu) lat 44, miejsce urodzenia: Polska.
3. Steven Karwoski – syn lat 18, miejsce urodzenia: Missouri.
4. Antonette Karwoski – córka lat 17, miejsce urodzenia: Missouri.
5. Frank Karwoski – syn lat 15, miejsce urodzenia: Pennsylvania.
6. Henry Karwoski – syn lat 13, miejsce urodzenia: Pennsylvania.
7. Mary Karwoski – córka lat 10, miejsce urodzenia: Pennsylvania.
8. Josephine Karwoski – córka lat 8, miejsce urodzenia: Illinois.
9. Chester Karwoski – syn M lat 5, miejsce urodzenia: Illinois.
10. Geneive Karwoski – córka lat 2, miejsce urodzenia: Illinois.

Z miejsc urodzenia dzieci wynika, że rodzina Karwoskich migrowała na terenie Stanów Zjednoczonych i zamieszkiwała w trzech stanach: Missouri, Pennsylvania i Illinois.

Arkusz spisu ludności z 1930 r. zawierający dane o rodzinie Karwoskich.

Fotografie rodzinne:

Na zdjęciu: Józefa Oleksy, Josephine Anna Theresa Karwoski, Genevieve Joan Karwoski i wnuczek John Chester Wierciak. Fotografia zamieszczona na portalu Ancestry 28 grudnia 2016 przez osobę posługującą się nickiem „lucky4nia”.

Fotografia ślubna Sophie Veronica Karwoski, c. Mateusza i Józefy Oleksy.

Chester Frank Karwowski z żoną, Rose Marie Love (1928–2018). Małżeństwo zawarte w 1948 r.

Chester Frank Karwowski z żoną, Rose Marie Love w późniejszym okresie życia

Final życia:

W 1935 r. w Piątnicy zmarł ojciec Józefy, **Stanisław Oleksy** urodzony w 1859 r. Żył 76 lat. **Józefa Karwowska (Oleksy)** zmarła cztery lata później, 1 lipca 1939 r., w East St. Louis, Illinois, w wieku 52 lat. Pochowana została 4 lipca 1939 r. w Fairview Heights, St. Clair County, Illinois, USA na St. Adalbert Cemetery (Cmentarz św. Wojciecha).

Jozefa Karwoski	
BIRTH	1887
DEATH	1939 (aged 51–52)
BURIAL	<u>Saint Adalbert Cemetery</u> Fairview Heights, St. Clair County, Illinois, USA

Mąż Józefy, **Mateusz Karwoski** (nazywany „Mike”) zmarł 31 października 1956 r. w East Saint Louis Township, St. Clair County, w stanie Illinois, w wieku 68 lat. Został pochowany w Fairview Heights, St. Clair County, Illinois, USA na St. Adalbert Cemetery (Cmentarz św. Wojciecha)⁵.

⁵ <https://www.findagrave.com/memorial/45368924/mateusz-karwoski>

Mateusz "Mike" Karwoski

BIRTH 24 Sep 1888
Poland

DEATH 31 Oct 1956 (aged 68)
East Saint Louis Township, St. Clair County, Illinois, USA

BURIAL Saint Adalbert Cemetery
Fairview Heights, St. Clair County, Illinois, USA

Added by Nancy Andert

Grandpa, You passed a few years before I was born, but I have always respected and loved you. You came to this country without anything and made a loving family with Grandma. God Bless you!

Left by Nancy Andert on 21 Sep 2017

Family Members

Spouse

Jozefa Karwoski
1887-1939 (m. 1909)

Children

Jan Joseph Karwoski
1908-1952

Sophia Veronica Karwoski Wierciak
1911-2007

Frank J Karwoski
1916-1995

Chester F. Karwoski
1924-2017

W 2017 r. wnuczka Mateusza, pani Nancy Andert zamieściła wpis na strona internetowa Find a Grave, która umożliwia dostęp do baz danych cmentarzy, odszukanie grobów bliskich osób oraz umieszczenie wirtualnej wiązanki kwiatów:

Grandpa. You passed a few years before I was born, but I have always respected and loved you. You came to this country without anything and made a loving family with Grandma. God Bless you!

Dziadku, odszedłeś kilka lat przed moimi narodzinami, ale zawsze cię szanowałam i kochałam. Przyjechałeś do tego kraju bez niczego i założyłeś z Babcią kochającą rodzinę. Niech cię Bóg błogosławi!

Słowa napisane przez Panią Nancy, to wyraz hołdu, szacunku i podziwu złożonego jej przodkom, których nie miała możliwości poznać, lecz w sercu i umyśle zachowała o nich pamięć i uznanie dla ich odwagi, determinacji i ciężkiej pracy. Te słowa to również wdzięczność pani Nancy dla dziadków za swoje istnienie, gdyż to oni dali początek nowym pokoleniom rodziny urodzonym na amerykańskiej ziemi.

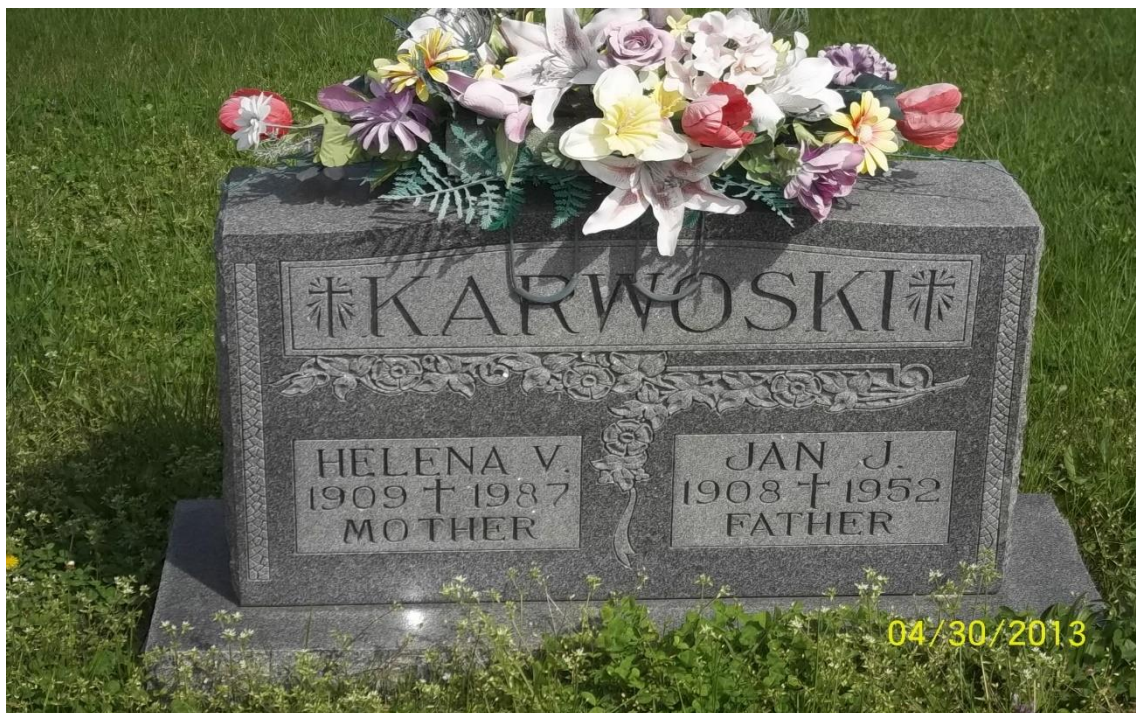
Nagrobek Józefy i Mateusza Oleksych na Cmentarzu św. Wojciecha w Fairview Heights.

Saint Adalbert Cemetery Fairview Heights, St. Clair County, Illinois – cmentarz, na którym spoczywają Józefa i Mateusz Karwowski⁶.

⁶ <https://www.findagrave.com/memorial/45368924/mateusz-karwoski>

Jan J. Karwowski – syn **Józefy i Mateusza Karwowskich** urodził się 1 kwietnia 1908 r. 1 maja 1934 r. w East St. Louis, St Clair, w stanie Illinois ożenił się z Heleną Papciak urodzoną w 1909 r., córką Antoniego i Marii z domu Warchoł, małżonków Papciaków. Zmarł 13 maja 1952 r. w wieku 44 lat, w East Saint Louis, St. Clair County, Illinois. Pochowany został na Saint Adalbert Cemetery w Fairview Heights, St. Clair County, Illinois, USA.

Fotografia nagrobka Jana i Heleny Karwowskich zamieszczona na stronie internetowej ancestry przez Laurę Obal⁷

Frank Joseph Karwowski syn **Józefy i Mateusza Karwowskich** urodził się 19 lipca 1916 r. w Leadwood, St. Francois County, Missouri. Zmarł 27 czerwca 1995 r. w wieku 78 lat. Pochowany został na Saint Adalbert Cemetery w Fairview Heights, St. Clair County, Illinois, USA.

Frank J Karwoski

BIRTH 19 Jul 1916

DEATH 27 Jun 1995 (aged 78)

BURIAL [Saint Adalbert Cemetery](#)
Fairview Heights, St. Clair County, Illinois, USA

Photo added by [Laura Obal](#)

Dane dotyczące daty zgonu i miejsca pochówku Franka J. Karwowskiego⁸

⁷ <https://www.findagrave.com/memorial/45545734/jan-joseph-karwoski>

⁸ <https://www.findagrave.com/memorial/45368860/frank-j-karwoski>

Fotografia nagrobka Franka J. i Mildred P. Karwowskich, zamieszczona na stronie internetowej ancstry przez Laurę Obal

Sophia Veronica Karwowska córka Józefy i Mateusza Karwowskich urodziła się w Leadwood Missouri 31 maja 1911 r. Wyszła za mąż za Johna Wierciaka, z którym miała syna Johna C. Wierciaka. Przeżyła 96 lat. Zmarła 30 maja 2007 r. w Fairview Heights, Illinois, USA.

Sophia Veronica *Karwowski* Wierciak

BIRTH 31 Jan 1911
Leadwood, St. Francois County, Missouri, USA

DEATH 30 May 2007 (aged 96)
Freeburg Township, St. Clair County, Illinois, USA

BURIAL Saint Adalbert Cemetery
Fairview Heights, St. Clair County, Illinois, USA

Photo added by Audrey Diener

Dane dotyczące daty zgonu i miejsca pochówku Zofii Weroniki Karwowskiej Wierciak⁹

Chester F. Karwoski – syn **Józefy i Mateusza** urodził się 26 października 1924 r. w East St. Louis w stanie Illinois, w czasie II wojny światowej służył w Marynarce Wojennej Stanów Zjednoczonych. Przez 38 lat pracował w Monsanto jako operator chemiczny. Był członkiem 12. Związku Pracowników Chemicznych i Polskiego Związku Narodowego. Chester

⁹ <https://www.findagrave.com/memorial/45368863/sophia-veronica-wierciak>

Karwowski, mieszkał w Millstadt w stanie Illinois, lubił pracować w ogrodzie i naprawiać różne rzeczy w domu. Dużo czasu poświęcał swoim wnukom.

Umarł w piątek 16 czerwca 2017 r. w Memorial Hospital w Belleville w stanie Illinois. Przeżył 92 lata. Pozostawił żonę Rose Marie z domu Love, Karwoski, dwoje dzieci, Michael D. (Cassandra) Karwoski z Belleville, Illinois i Nancy L. (Mark) Andert z St. Peters, Missouri oraz czworo wnuków, Alaina, Matthew, Allison Andert i Byreesha Blake; jednego prawnuka Zaidyna Blake.

Chester zmarł jako ostatni z dzieci Józefy i Mateusza. Przed nim odeszło jego czterech braci John, Stanley, Frank i Henry Karwoski oraz jego pięć siostr: Sophie Wierciak, Antoinette Trusty, Mary Cook, Josephine Hayden i Genevieve Risman. Uroczystości pogrzebowe odbyły się w czwartek,

22 czerwca 2017 r. w Kassly Mortuary Chapel w Fairview Heights w stanie Illinois. Pogrzeb odbył się na Cmentarzu Narodowym Jefferson Barracks w St. Louis w stanie Missouri^{10, 11}.

Biogram Józefy Oleksy, w większości opracowany został podczas mojego pobytu w Chicago, w ramach realizacji projektu „Historia i współczesność emigracji łomżyńskiej”. Po powrocie do domu, w przeddzień Święta Zmarłych pojechałem na cmentarz parafialny w Piątnicy, gdzie pochowani są moi dziadkowie. Pomyślałem, że przy okazji rozejrzę się po cmentarzu, aby spróbować odszukać grób ojca Józefy. Kiedy dochodziłem do grobu dziadków wzrok mój padł na sąsiedni, odnowiony nagrobek, na którym zobaczyłem napis: *Ś.P. Stanisław Oleksy, żył lat 80, zm. 19.03.1935 r.* Tuż obok, przy grobie syna Stanisława, Franciszka stał p. Władysław, jak się okazało podczas rozmowy, powiązany z rodziną Oleksych. Potwierdził on, że jest to grób ojca Józefy Oleksy.

Uzyskałem również informację, że w 2018 r. ze Stanów Zjednoczonych przyjechała do Piątnicy jedna z wnuczek Józefy, prawdopodobnie córka Czesława, która dzięki badaniu

¹⁰ <https://www.findagrave.com/memorial/180496438/chester-f-karwoski>

¹¹ https://www.legacy.com/us/obituaries/belleville/name/chester-karwoski-obituary?id=18644258&referrer=0&preview=True&eid=sp_ommatch#%20sthash.YhsNuoLI.dpuf

swoich polskich korzeni, trafiła na ślad rodziny mieszkającej w Piątnicy. Kontakt między rodzinami jest utrzymywany i planowana jest kolejna wizyta w Polsce w 2025 r.

Grób Stanisława Oleksego, ojca Józefy na cmentarzu parafialnym w Piątnicy.
Foto: Tadeusz Trepanowski 31.10.2023 r.

Chicago, 24 października 2023 r.

